

Változtak a gyermekvédelmi törvény iratbetekintésre vonatkozó szabályai

2021. március 1-től változtak a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény rendelkezései, elsősorban annak iratbetekintésre vonatkozó részei.

A március előtti – immáron nem hatályos - állapot szerint a gyermek szülője, a gyermek törvényes képviselője, a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a nagykorúvá vált gyermek kérelmezhetette, hogy betekinthesse a gyermekvédelmi **nyilvántartásnak a gyermek, illetve személye vonatkozásában kitöltött adatlapjaiba**, valamint a gyermekjóléti szolgáltatónál, **intézménynél keletkezett, illetve részére megküldött, a gyermekkel, illetve személyével kapcsolatos iratba**. Az iratokról kivonat vagy másolat volt kérhető.

A 2021. márciusi jogszabályváltozást követően annyiban változik a jogszabály, hogy differenciálja az iratbetekintési jog terjedelmét és tartalmát az igénybe vett szolgáltatás-típustól függően.

- 1) Ennek megfelelően **a gyermekek napközbeni ellátása igénybevétele esetén** a gyermek szülője, törvényes képviselője és a korlátozottan cselekvőképes gyermek,
- 2) a gyermekek **esélynövelő szolgáltatásai igénybevétele esetén** ezen személyek **a gyermekekre, illetve személyére vonatkozó adatokba, valamint a gyermekjóléti szolgáltatónál, intézménynél keletkezett, illetve részére megküldött, a gyermekkel, illetve személyével kapcsolatos iratba tekinthetnek be.**
- 3) **Gyermekjóléti szolgáltató és a gyermekek átmeneti gondozása igénybevétele esetén** a gyermek szülője, a gyermek törvényes képviselője, a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a nagykorúvá vált gyermek, **a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében, valamint tervező és értékelő alrendszerében a gyermekekre, illetve személyére vonatkozóan a szolgáltató, intézmény által kitöltött adatlapba tekinthet be.**
- 4) Abban az esetben ha a gyermekjóléti központ a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó **hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el, amelynek keretében a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése érdekében szociális segítőmunkát koordinál és végez, vagy utógondozást végez a gyermek családjába történő visszailleszkedéséhez,** úgy e tevékenység körében a gyermek szülője díjmentesen jogosult betekintést kérni **a személyére vonatkozó, a szolgáltató, intézmény által a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer tervező és értékelő alrendszerében, valamint a gyermekekre vonatkozó, a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében** a gyermek sorsát érintő **lényeges kérdésre vonatkozó adatba.**
- 5) **Gyermekvédelmi szakellátás igénybevétele esetén** a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében a gyermekekre, illetve személyére vonatkozóan a szolgáltató, intézmény által kitöltött **adatlapba** a gyermek törvényes képviselője, a korlátozottan cselekvőképes gyermek és a nagykorúvá vált gyermek tekinthet be, a Gyermekünk védelmében elnevezésű informatikai rendszer törzsadat alrendszerében **gyermek sorsát érintő lényeges kérdésre vonatkozó adatba** pedig a gyermek törvényes képviselői jogot nem gyakorló szülője is.

Az érintett írásbeli hozzájárulása hiányában továbbra sem lehet betekinteni a másik szülőre vonatkozó, különleges adatot tartalmazó iratba, kivéve, ha az a gyermek érdekében kezdeményezett, a gyermek védelembe vételére vagy nevelésbe vételére irányuló gyámhatósági eljárás, illetve a gyermek elhelyezésének megváltoztatására, a szülői felügyeleti jog rendezésére vagy a kapcsolattartás szabályozására, megváltoztatására irányuló bírósági eljárás megindításához **elengedhetetlenül szükséges.**

Továbbra is jogosult az intézmény **megtagadni vagy korlátozni az iratbetekintési jogot**, amennyiben a szülő a gyermeke, a gyermeket nevelő másik szülő, a gyermeket gondozó személy vagy a gyermekkel egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett bűncselekmény miatt **büntetőeljárás hatálya alatt áll**, vagy a szülő ellen gyermeke, a gyermeket nevelő másik szülő, a gyermeket gondozó személy vagy a gyermekkel egy háztartásban élő személy sérelmére elkövetett, **ideiglenes megelőző távoltartó határozat vagy megelőző távoltartó határozat iránti eljárás van folyamatban.**